

LIETUVOS – JAV DVIŠALĖ PREKYBA

2021 m. balandžio 14 d.

I. JAV ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi JAV ekonomikos sektoriai pagal sukuriama pridėtinę vertę 2020 m. buvo apdirbamoji gamyba (16%), nekilnojamojo turto operacijos (12%), didmeninė ir mažmeninė prekyba (11%), finansinė ir draudimo veikla (8,9%), švietimas, sveikatos priežiūra ir socialinė pagalba (8,0%), profesinė, mokslinė, techninė veikla (6,5%).

2020 m. JAV prekių eksportas siekė 1,3 trln. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė 20% JAV prekių eksporto (į Jungtinę Karalystę – 4,1%, Vokietiją – 4,0%, Nyderlandus – 3,2%), o iš ES nepriklausančių šalių 18% eksporto vertės tenka Kanadai, 15% – Meksikai ir 8,7% – Kinijai.

2020 m. JAV importas siekė 2,1 trln. EUR ir 20% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 4,9%, Airijos – 2,7%, Jungtinės Karalystės – 2,1%), o iš ES nepriklausančių šalių – 19% importo atvežama iš Kinijos, 14% – Meksikos, 12% – Kanados.

Šaltiniai: Bureau of Economic Analysis (US Government), ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir JAV dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir JAV pagrindiniai rodikliai 2018-2020 m.

	2018		2019		2020	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	5.0 %	5	3.7 %	9	4.4 %	8
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	7.6 %	4	5.8 %	5	6.6 %	6
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	1.0 %	17	0.6 %	22	1.2 %	16
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	1.3 %	21	1.5 %	19	1.7 %	19
Paslaugos						
	2018	2019	2020			
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	2.3 %	17	2.2 %	18	3.2 %	12
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	2.6 %	12	2.9 %	11	4.0 %	8

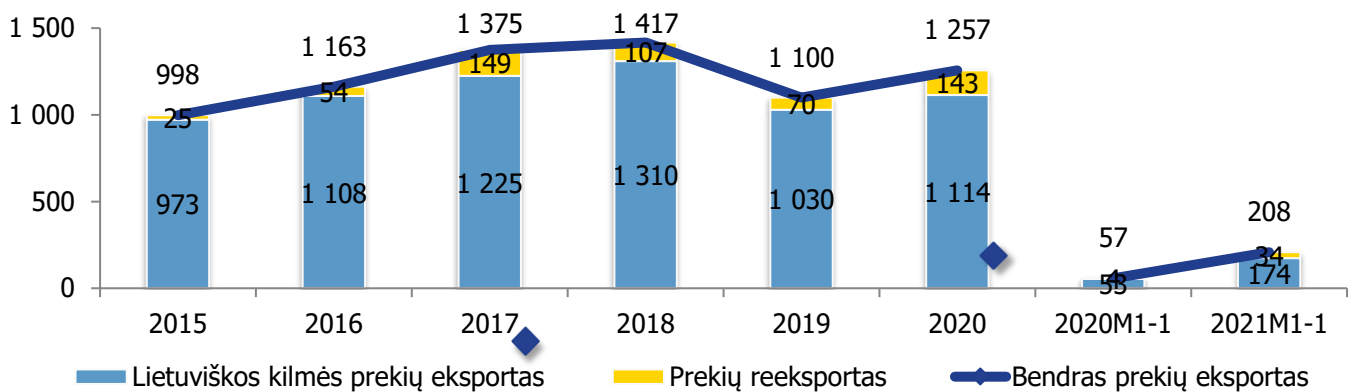
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2020 m. JAV buvo 8-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 4,4% (1,3 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 89% Lietuvos prekių eksporto į JAV 2020 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (11%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2019 m. Lietuvos prekių eksportas į JAV padidėjo 14%, daugiausiai dėl įvairių chemijos produktų eksporto didėjimo. Per 2021 m. sausio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į JAV, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, didėjo 264% arba 151 mln. EUR.

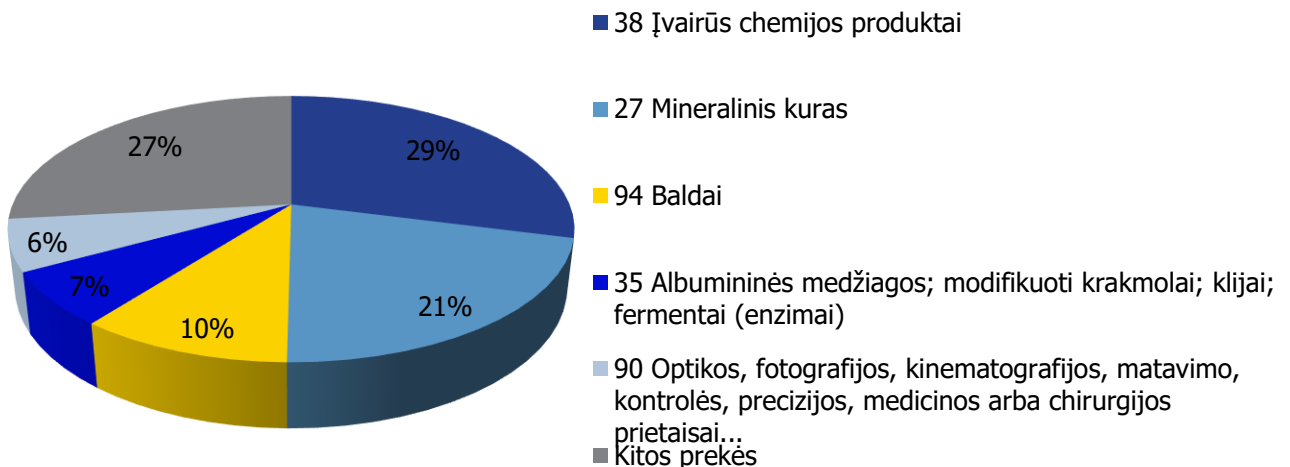
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į JAV, 2015-2021 m. sausio mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms JAV 2020 m. buvo 6-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 6,6% (1,1 mlrd. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į JAV eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė įvairūs chemijos produktai – 29% arba 323 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), mineralinis kuras – 21% arba 236 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 10% arba 114 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka), modifikuoti krakmolai; klijai; fermentai (enzimai) – 6,5% arba 73 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), optikos, fotografijos, matavimo, medicinos arba chirurgijos prietaisai – 6,3% arba 70 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į JAV padidėjo 8,1% arba 84 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė įvairūs chemijos produktai. Per 2021 m. sausio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į JAV, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, didėjo 225% arba 120 mln. EUR.

2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į JAV struktūra 2020 m.

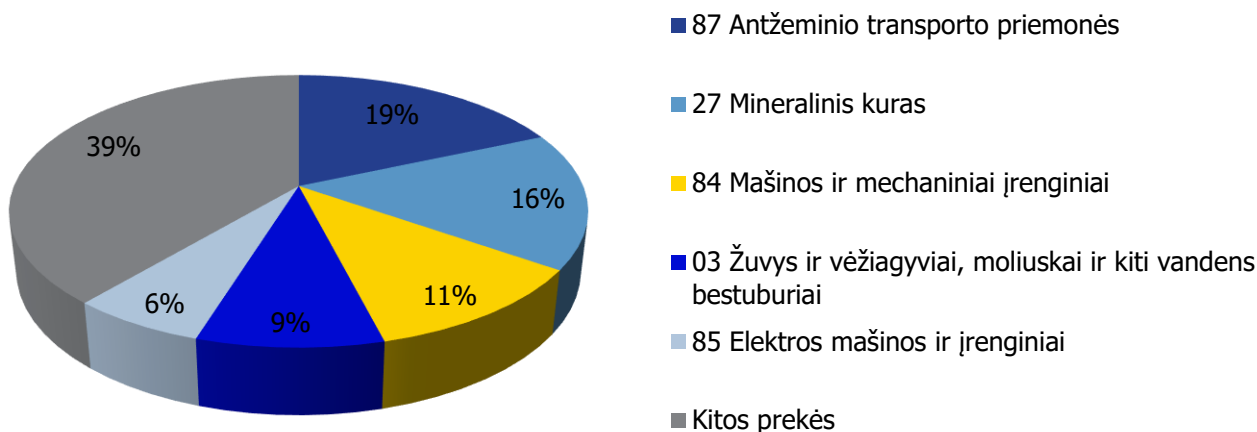
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2020 m. JAV buvo 19-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 1,7% (486 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš JAV 2020 m. daugiausia importuota antžeminio transporto priemonių – 18% arba 90 mln. EUR (8-a didžiausia importo rinka), mineralinio kuro – 16% arba 79 mln. EUR (9-a didžiausia importo rinka),

mašinų ir mechaninių įrenginių – 11% arba 55 mln. EUR (17-a didžiausia importo rinka), žuvų ir vėžiagyvių – 8,8% arba 43 mln. EUR (3-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2019 m. prekių importas iš JAV padidėjo 1.6%.

3 pav. Lietuvos importo iš JAV struktūra 2020 m.

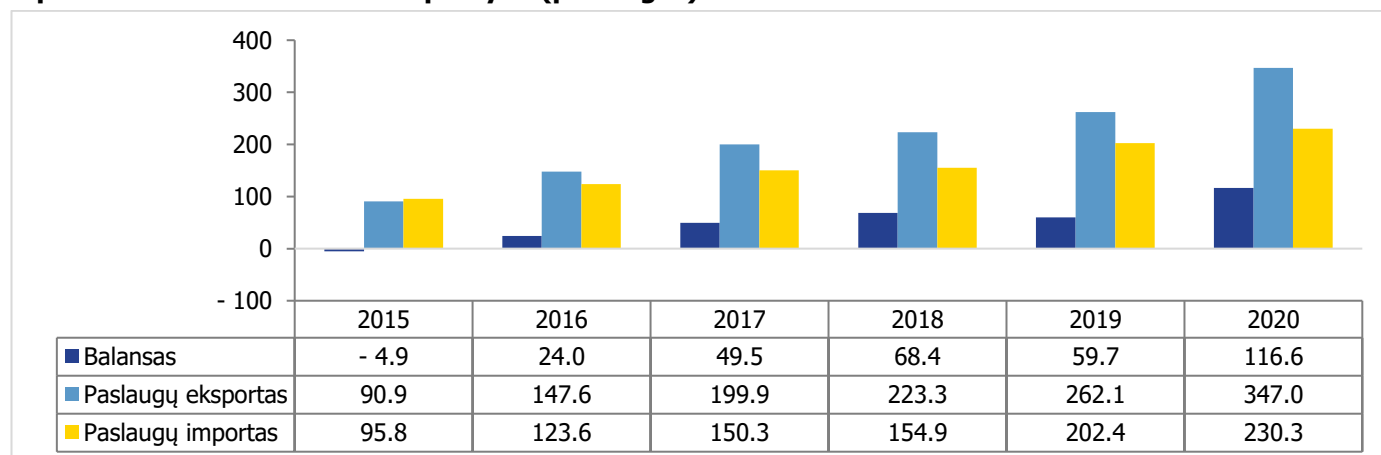

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2020 m. JAV buvo 12-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 3,2% (347 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš JAV siekė 230 mln. EUR, tai sudarė 4,0% viso Lietuvos paslaugų importo 2020 m., o JAV buvo 8-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

4 pav. Lietuvos ir JAV užsienio prekyba (paslaugos) 2015-2020 mln. EUR

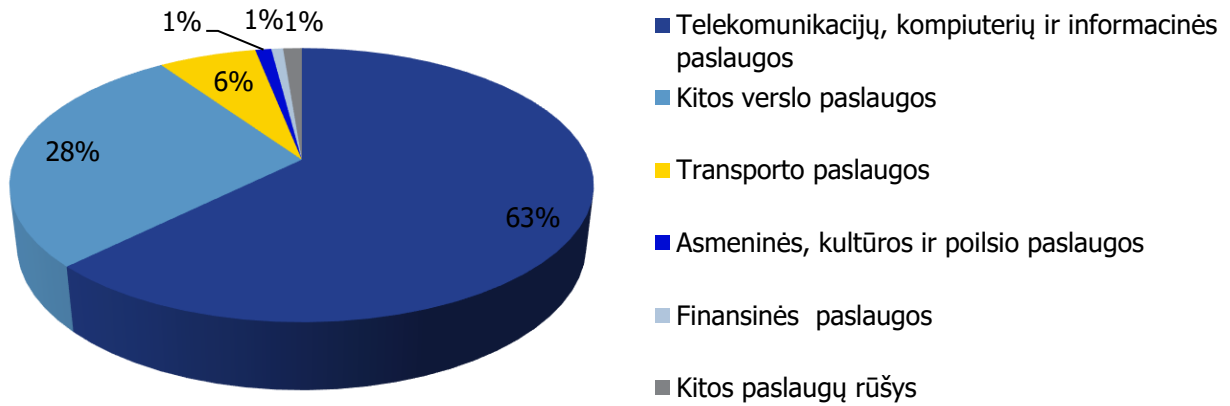

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Lietuvos į JAV daugiausia buvo eksportuota telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 63% arba 217 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 28% arba 97 mln. EUR (5-a didžiausia eksporto rinka), transporto paslaugų – 6,5% arba 22 mln. EUR (25-a didžiausia

eksporto rinka), asmeninės, kultūros ir poilsio paslaugų – 1,1% arba 3,7 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), finansinių paslaugų – 0,8% arba 2,7 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka). Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į JAV rinką padidėjo 32% iki 347 mln. EUR.

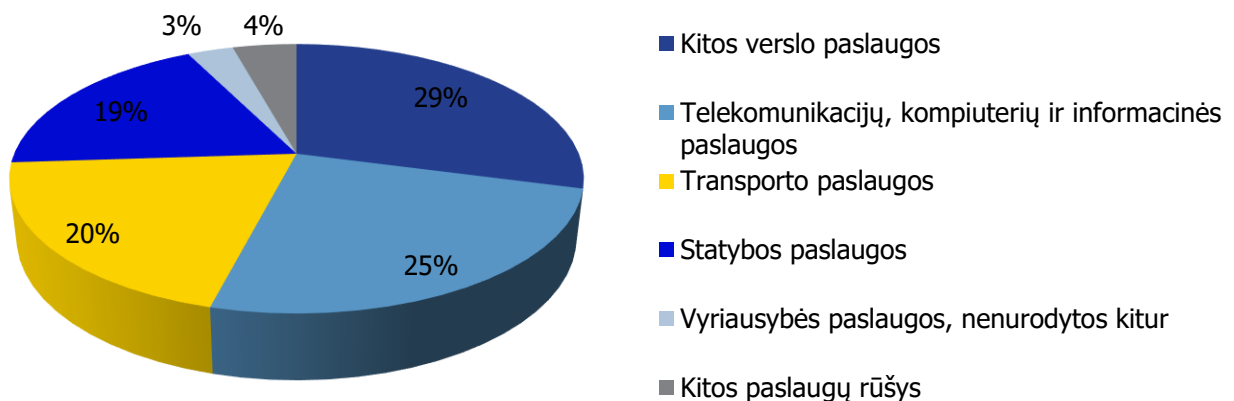
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į JAV struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš JAV į Lietuvą daugiausiai buvo importuota kitų verslo paslaugų – 29% arba 67 mln. EUR (5-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 25% arba 57 mln. EUR (2-a didžiausia importo tiekėja), transporto paslaugų – 20% arba 46 mln. EUR (14-a didžiausia importo tiekėja), statybos paslaugų – 19% arba 43 mln. EUR (1-a didžiausia importo tiekėja), vyriausybės paslaugų, nenurodytų kitur – 3,1% arba 7,1 mln. EUR (5-a didžiausia importo tiekėja). Per 2020 m. paslaugų importo vertė iš JAV išaugo 14% iki 230 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš JAV struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 3041 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į JAV rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į JAV yra šie: chemijos pramonės produktai, mašinos ir įrenginiai, maisto produktai, metalo gamybos pramonės ir tekstilės gaminiai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą JAV rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	3 041
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	393
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	352
Maisto produktų gamyba	283
Pagrindinių metalų gamyba	224
Tekstilės gaminių gamyba	213
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	183
Drabužių siuvimas (gamyba)	180
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	178
Elektros įrangos gamyba	143
Kita gamyba	117
Kitos	775

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.